

Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání praktická škola dvouletá „Škola pro život III“

Č.j.: ZSMSCL 200/10

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání praktická škola dvouletá „Škola pro život III“

Předkladatel:

Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace

IČO: 709 82 228

IZO: 116 000 635

RED-IZO: 600 075 150

Praktická škola dvouletá

Moskevská 679, 470 01 Česká Lípa

Odloučená pracoviště: Nerudova 627, 470 01 Česká Lípa
Nerudova 628, 470 01 Česká Lípa
Jižní 1970, 470 01 Česká Lípa

Ředitelka školy: Mgr. Jindřiška Pomikálková

Tel.: 487 522 879, 487 763 778, 487 871 405, 487 823 781

Mobilní tel.: 736 752 280

E-mail: zsms@seznam.cz

Vedoucí programu: Mgr. Jindřiška Pomikálková, ředitelka školy

Koordinátor autorského týmu: Mgr. Dana Kejklíčková
Spoluautoři a realizátoři: učitelé Praktické školy dvouleté

Zřizovatel:

Městský úřad Česká Lípa, Nám. T.G.M č. 1, 470 01 Česká Lípa

Starostka: Mgr.Hana Moudrá

Tel.: 487 881 111

E-mail: mesto@mucl.cz

Web: <http://www.mucl.cz>

Platnost dokumentu : od 1.9. 2012

Schváleno školskou radou dne: 28.8.2012

Projednáno pedagogickou radou dne : 28.8.2012

Mgr. Jindřiška Pomikálková
ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1 Charakteristika školy

Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace je úplnou speciální školou.

Škola je zaměřená na rozvíjení osobnosti žáků s mentálním postižením, na poskytování vědomostí, dovedností a návyků, které uplatní žáci v praktickém životě. Zohledňuje rozdílnost rozumových schopností žáků i odlišnost prostředí, ze kterého žáci do školy přicházejí.

ZŠ, PŠ a MŠ , Česká Lípa je speciální škola, která vzdělává žáky se všemi stupni mentálního postižení a žáky s kombinovanými vadami.

Součástí školy je přípravný stupeň základní školy speciální a mateřská škola .

ZŠ, PŠ a MŠ Česká Lípa je plně organizovanou školou. Škola je umístěna na čtyřech pracovištích a má tyto součásti:

Přípravný stupeň základní školy speciální	IZO: 116 000 708	kapacita 12 žáků
Základní škola praktická	IZO: 102 005 770	kapacita 210 žáků
Základní škola speciální	IZO: 102 005 770	kapacita 50 žáků
Praktická škola	IZO: 116 000635	kapacita 24 studentů
Mateřská škola	IZO: 107 560 135	kapacita 24 dětí
Školní družina	IZO: 116 000 546	kapacita 20 žáků
Školní jídelna	IZO: 116 000 619	kapacita 130 jídel

Identifikátor právnické osoby: 600 075 150

IČ: 70 982 228

Škola vzdělává žáky z celého regionu. Z celkového počtu je přibližně 30 % dojíždějících žáků.

Počet oddělení školní družiny: 3

- 2 oddělení ŠD jsou určena Základní škole speciální a působí na odloučeném pracovišti Jižní 1970
- 1 oddělení ŠD je určen Základní škole praktické a působí na odloučeném pracovišti Nerudova 627

Základní škola speciální působí na odloučeném pracovišti Jižní 1970, Česká Lípa. Celkem má základní škola speciální 8 tříd. 2 třídy pro žáky s autismem, 3 třídy pro žáky se středně těžkým a kombinovaným postižením a 3 třídy pro žáky s těžkým a kombinovaným postižením.

2.2 Prostorové a materiální podmínky školy

Vyučování probíhá v kmenových třídách, dle potřeby v odborných učebnách . Odborné učebny je nutné využívat i v přilehlé základní škole, protože škola zatím potřebný počet těchto učeben nemá. Jedná se o cvičnou kuchyni, tělocvičnu. V současné době je hotov projekt na dostavbu a rekonstrukci pracoviště v Jižní ulici 1970. Začátek prací je plánován na duben roku 2010, první etapa by měla být dokončena do konce tohoto roku. Tímto aktem by vzniklo lepší zázemí především pro žáky s těžkým kombinovaným postižením, kterým chybí dostatek relaxačního prostoru, vybavení rehabilitačními a kompenzačními pomůckami a zázemí pro praktickou výuku.

Díky sponzorům a zřizovateli školy máme poměrně dobré vybavení speciálními pomůckami.

Máme dostatek polohovacích židlí, vozíků, pracovních stolů. K manipulaci s imobilními žáky jsou využívány dva speciální zvedáky. Ke změně polohování kombinovaně postižených žáků jsou využívány polohovací vaky. Máme velkou zásobu výukových programů, každá třída má vlastní počítače, připojení k internetu. Pro názornost výuky slouží množství prostorových pomůcek, pomůcky pro alternativní komunikaci, pro rozvoj smyslového vnímání. Mnoho pomůcek si učitelé za pomoci asistentů vytvářejí sami a jsou tvořeny žákům tzv. „na míru“.

Škola je pavilónového typu. Před dvěma roky byla dokončena rekonstrukce jednoho z nich. Zde je velmi dobré hygienické zázemí především pro žáky těžce tělesně postižené, toalety jsou vybavené speciálními nástavci, madly, sprchovými kouty.

Celá škola je bezbariérová, jednotlivé pavilony jsou propojeny krytými koridory.

V areálu školy je výdejna jídel a samostatná jídelna.

Škola je umístěna v klidné části našeho města, má pěknou zahradu se vzrostlou zelení.

Základní škola, Praktická škola a Mateřská škola, Česká Lípa, Moskevská 679, příspěvková organizace je speciální a velmi specifickou školou. Školu navštěvuje v současné době přibližně 240 žáků, z tohoto počtu v průměru 140 žáků v základní škole praktické, 50 žáků v základní škole speciální, 20 žáků v praktické škole a 24 žáků v mateřské škole.

Základní škola speciální se především snaží o vytváření pohody, zdravého učení a o otevřené partnerství mezi žáky, učiteli, rodiči a také mezi učiteli a vedením školy. Preferujeme základy etiky, přípravu na praktický život, zdravý životní styl.

Každá speciální škola má za povinnost respektovat individualitu žáků, hodnotit i sebemenší pokrok v souladu s individuálními možnostmi žáků.

Snažíme se být tolerantní, dobře spolupracovat s rodiči, pomáhat i radou a vtažením do života školy.

Respektujeme potřeby jedince a jeho osobní problémy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Všichni pedagogové základní školy speciální mají plnou kvalifikaci. Nadále se vzdělávají, protože v tomto oboru je stále mnoho nových poznatků a chceme rodičům i dětem nabídnout kvalitní a moderní metody vzdělávání. Pedagogové aktivně spolupracují s pedagogicko-psychologickými poradnami, se speciálně pedagogickými centry, s odbornými lékaři, fyzioterapeuty.

Učitelé jsou schopni provádět pedagogickou diagnostiku a účinně ji využívat ve vzdělávání žáků.

Všichni pedagogové školy se průběžně vzdělávají v oblastech pedagogiky, psychologie, nových vzdělávacích metod, informačních technologií.

Základní škola speciální má celkem 9 učitelů se speciálně pedagogickou kvalifikací. V 7 z celkově 8 tříd působí kromě učitele ještě druhý pedagog ve třídě. Většinou se jedná o vychovatele, respektive asistenty pedagoga.

Při plné naplněnosti třídy (6 žáků) je nutné ještě využívat i osobní asistenty, které škola získává v rámci Národního individuálního projektu „Veřejně prospěšné práce“, který je realizován za pomoci příspěvku z Evropského sociálního fondu.

V této součásti naší školy působí nejkvalitnější pedagogové. Škola má dvě specialistky na problematiku autismu, nabízíme poradenskou činnost v této oblasti jak pro rodiče, tak i pro odborníky z jiných, většinou lékařských, profesí.

Všichni pedagogové měli možnost doškolení v oblasti, která se nejvíce týká jejich složení třídy (např. postgraduální studium pro výchovu a vzdělávání dětí s těžkým kombinovaným postižením, rehabilitační metody a terapie, alternativní a augmentativní komunikace, arteterapie..).

Všichni učitelé jsou schopni vytvářet individuální plány pro jednotlivé žáky ve spolupráci se speciálně pedagogickými centry.

O kvalitě základní školy speciální svědčí i maximální naplněnost a regionální působnost.

Pedagogický sbor je schopný týmové práce, vzájemné vstřícné komunikace a spolupráce.

Významná je i nabídka pomoci rodičům formou besed, terapií. Snažíme se rodiče maximálně zapojit do spolupráce, nabízíme možnost zapojení do Společnosti na podporu lidí s mentálním postižením. Mají tak možnost navazovat kontakty s ostatními rodiči, předávat si zkušenosti, jezdit na rekondiční pobyty.

Škola má 2 řídicí pedagogické pracovníky – ředitelku školy a zástupkyni ředitelky . Vedoucí pracovníci jsou odborně i organizačně schopni vytvářet motivující a zároveň náročné profesionální klima, usilující o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených, s koncepčním myšlením a stylem práce. Schopní poradit, ale i zaštitit učitele vůči negativním vnějším vlivům.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě realizuje projekt „Aktivní využití volného času“ a „Zdravé muzicírování“.

Oba projekty zaštiťujeme penězi, které získáváme z grantů na obecní i krajské úrovni.

Díky těmto projektům nabízíme i těžce postiženým dětem mimoškolní vyžití a jejich rodičům odlehčovací službu. Odpolední aktivity jsou zaměřené především na výtvarné činnosti a u mobilních žáků také na pohybové hry a turistiku.

Díky projektu „Zdravé muzicírování“ vzniklo úzké pouto mezi školou a rodinami žáků s těžšími formami postižení. Společná sezení jsou pěknou relaxací pro děti i jejich rodiče. Navazují se zde nové kontakty, předávají se zkušenosti.

Do mezinárodních projektů zatím zapojeni nejsme.

2.5.Spolupráce

Při škole je zřízena Školská rada, kde je zastoupení zřizovatele, rodičů a pedagogického sboru. Členové se snaží pomáhat škole v oblasti tvorby koncepce, dlouhodobých záměrů

Partnerem školy je Společnost na podporu lidí s mentálním postižením v České Lípě, která pomáhá škole s organizací mimoškolních aktivit, pobytů, přednášek apod. Dále úzce spolupracujeme s Centrem zdravotně postižených v České Lípě a Liberci.

Nutná je spolupráce s Pedagogicko psychologickou poradnou v České Lípě, SPC v Turnově, SPC v Jablonci nad Nisou, SPC v Liberci pro děti s tělesným a sluchovým postižením.

Velmi úzce spolupracujeme s odborem sociálně právní ochrany dětí.

Dále aktivně spolupracujeme s ÚSP v České Lípě a všemi speciálními školami v regionu. Společně pořádáme mnohé kulturní a sportovní akce.

Spolupráce s rodiči žáků je velmi obtížná. Postupně se snažíme rodiče více zapojit do života školy, pořádáme pro ně různá vystoupení dětí, informační odpoledne, poradenské služby.

U dětí s těžšími defekty pořádáme i společná setkání, kde mají možnost vyměňovat si zkušenosti.

Spolupráci s **rodiči** žáků v základní škole speciální věnujeme maximální pozornost. Výhodou zde je téměř každodenní kontakt, protože je nutný doprovod těchto žáků do školy. Snahou je jednotnost působení školy a rodiny. Zvláště důležitá je spolupráce s rodiči autistických žáků.

V projektu „Zdravé muzicírování“ pracujeme s celou rodinou.

Pro rodiče zajišťujeme i poradenskou pomoc, škola má odborníky na oblast autismu, alternativní komunikace, surdopedie, logopedie.

I ve školské radě jsou zastoupeni rodiče žáků základní školy speciální. Školská rada nám pomáhá především ve zlepšování vzdělávacích podmínek pro naše žáky. V současné době je rozpracován projekt rekonstrukce a přestavby školy. Tento projektlepší prostorové zázemí školy, dá možnost vzniku odborných učeben.

Škola aktivně spolupracuje s několika poradenskými zařízeními Libereckého kraje. Většinou se jedná o Pedagogicko-psychologickou poradnu v České Lípě a to většinou u žáků, kteří mají pouze mentální postižení. Větší část žáků však mají postižení kombinované a zde využíváme poradenské služby speciálně pedagogických center (dále jen SPC). U žáků s autismem SPC v Turnově, pro žáky s tělesným postižením SPC v Liberci, pro žáky těžce kombinovaně postižené SPC v Jablonci nad Nisou. Dále pak SPC pro žáky se sluchovými a řečovými vadami v Liberci.

Škola také aktivně spolupracuje s některými regionálními i krajskými organizacemi, které se zabývají problematikou zdravotně postižených. Nejuzší spolupráce je se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR. Většina našich žáků a jejich rodičů jsou členové této občanské společnosti, škola má i kolektivní členství. Díky spolupráci mají žáci možnost týdenního rekondičního pobytu, návštěvy kulturních akcí. Účastníme se výtvarných soutěží, společně organizujeme přehlídky prací zdravotně postižených dětí i dospělých. Pořádáme Den dětí,

Vánoční besídka, Mikulášskou nadílku. Účastníme se sportovních her zdravotně postižených, soutěže „O modrého slona“. Pravidelně jezdíme na koncert „Chceme žít s vámi“ v Praze. Snažíme se zajišťovat potřebné kompenzační pomůcky oslovováním nadací a sponzorů.

Dále aktivně spolupracujeme s Centrem zdravotně postižených v České Lípě a také v Liberci. Podílíme se na společných akcích, podílíme se na komunitním plánování města.

Velmi dobrá spolupráce je i s Úřadem práce v České Lípě, který nám pomáhá zajišťovat osobní asistenty pro těžce postižené žáky, aby mohli navštěvovat každodenní výuku.

V neposlední řadě spolupracujeme s ÚSP v České Lípě, kam někteří naši žáci po ukončení základního vzdělávání odcházejí.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání praktické školy dvouleté.

Školní vzdělávací program je vytvářen tak, aby maximálně respektoval osobnost žáka a jeho individuální potřeby. Má připravit žáky především pro aktivní praktický život .

Snaží se využívat všech speciálně pedagogických metod.

V prvním školním období se zaměřujeme na důkladné poznání osobnosti žáka, pomáháme mu při adaptaci, vytváříme kladný vztah ke školnímu prostředí a snažíme se o zachycení a rozvíjení každého drobného pokroku. Upevňujeme u žáků základní hygienické návyky a vytváříme návyky sociální, vedeme žáky ke schopnosti komunikovat s okolím.

Na druhém stupni se zaměřujeme na rozvoj poznávacích schopností žáků, sociálních, emocionálních i volních. Snažíme se rozvíjet pracovní dovednosti, motorické a tvořivé schopnosti, pracovní návyky.

Cílem našeho úsilí je především vypěstování návyků sebeobsluhy, vytváření dovedností používat předměty denní potřeby, návyky k orientaci v okolním světě, k dosažení maximálně možné samostatnosti a nezávislosti na péči druhých osob a k zapojení do společenského života.

Škola má svoji filozofii vyjádřenu mottem: „Každé dítě má právo na vzdělání a my jsme tu proto, abychom jim nabídli kvalitní vzdělávání podle jejich individuálních potřeb“.

Vzdělávání žáků v základní škole speciální respektuje opoždění psychomotorického vývoje, fyzické a pracovní možnosti a předpoklady těchto žáků. Je umožněno využívat podpůrná opatření , která zohledňují speciální vzdělávací potřeby žáků . Snažíme se upravit vyučovací hodiny podle potřeb .

Výhodou naší školy je nabídka všech možností pro žáky s mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, které současná legislativa nabízí. Tito žáci mohou navštěvovat Přípravný stupeň základní školy speciální, který může být až tříletý a po jeho absolvování jsou přijímáni do odpovídajícího vzdělávacího programu pro zdravotně postižené. Včasnost začátku speciálně pedagogické podpory je pro další vzdělávání velkou výhodou. Žáci nemusí měnit prostředí, jsou velmi dobře diagnostikováni.

Velkým přínosem naší školy jsou samostatné třídy pro žáky s autismem, které jsou zajištěny plně kvalifikovanými a kvalitními pedagogy, kteří pracují i jako metodici našeho kraje.

Pomáhají i rodičům dětí ve věku nižším, než je věk pro přijetí do přípravného stupně, osobním asistentům žáků s autismem, kteří jsou integrováni v běžné základní škole.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	
1.	
<p style="text-align: center;">KOMPETENCE K UČENÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáka porozumět novým pojmům při dalším vzdělávání - seznamujeme žáka s novými postupy a metodami - volíme pro žáka vhodné techniky učení - vedeme žáka, aby používal v životě naučené metody a techniky - - vedeme žáka k cílené nápodobě činností; umožňujeme žákům, aby se pomocí nápodoby učili novým činnostem - pokud je to možné, dáváme žákovi k učivu vždy konkrétní názor (pomůcku), aby bylo učivo předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu - necháváme žáka individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat - dbáme, aby každý nový činnostní postup měl určitý konkrétní cíl - navádíme žáka k úvahám o problému, k vyjádření vlastních závěrů, k znovuobjevování poznatků - dáváme žákovi příležitost k využívání vlastních zkušeností ve výuce - klademe na žáka v učivu přiměřené nároky, vedeme ho k dobrému zvládnutí učiva a dovedností - dáváme mu k výkonu takový časový prostor, který zohledňuje jeho individuální schopnosti - podporujeme sebedůvěru žáka v jeho schopnostech - upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě - vedeme žáka k sebehodnocení a pochopení, jaký význam pro něho získané dovednosti mají - - individuálně vedeme žáka k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

2.	
<p style="text-align: center;">KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáka k rozpoznávání problémů - hledáme s žákem různé způsoby řešení problémů - umožňujeme žákům řešit známé i méně známé situace a překonávat překážky přiměřeně ke svým schopnostem - napomáháme žákovi umět využít i pomoci druhé osoby při řešení problémů - vedeme žáka k pochopení významu jednoduchých příkazů, vedeme žáka k plnění jednoduchých příkazů - pomáháme žákovi orientovat se v okolním prostředí - pomáháme žákovi orientovat se v časovém režimu dne - pomáháme žákovi překonávat pocity strachu - postupujeme s žákem od jednoduchých problémů ke složitějším - vedeme žáka, aby na základě pochopení sám navrhoval a prováděl obměny činnosti - objevené poznatky spolu se žákem aplikujeme v obdobných situacích, které sami žáci vymýšlejí, mají možnost využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti - podle schopnosti žáka podporujeme jeho účast v různých soutěžích - žáka vedeme k tomu, aby se nedal odradit případným nezdarem - napomáháme žákovi s hledáním různých řešení problému - vedeme žáka k uvědomění si důsledků svého jednání a vhodně tyto důsledky přijímat - vedeme žáka ke schopnosti přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
3.	
<p>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vykonáváme s žákem činnosti (zadávané úkoly), které vedou k poznávání známých a nových osob - rozvíjíme řečové schopnosti žáka - vedeme žáka, aby využíval osvojené formy komunikace k dorozumívání se s dalšími osobami - vedeme žáka, aby vyjadřoval své potřeby, pocity a nálady verbálními i neverbálními prostředky - necháme žáka při každé činnosti hovořit o pozorovaném jevu jemu vlastním způsobem - dáváme možnost žákovi, aby se srozumitelně vyjádřil ústně, písemně nebo jinou formou - přijímáme neodborně vyjádřené žákovi názory - umožňujeme žákovi hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jeho života

	<ul style="list-style-type: none"> - dáváme žákovi prostor k vyjádření vlastního názoru - učíme žáka naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem - učíme žáka rozumět obsahu různých sdělení a adekvátně na ně reagovat
4.	
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáka k uvědomění si vlastní osoby - motivujeme žáka k navazování kontaktů; vedeme žáka, aby se adekvátně dorozumíval s okolím - vedeme žáka ke spolupráci se svými učiteli a spolužáky - vedeme žáka, aby se choval zdrženlivě k neznámým osobám, uvědomoval si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužití vlastní osoby - dohlížíme, aby se žák podílel na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a aby tato pravidla respektovali - učíme vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu - vedeme žáka k přiměřenému chování v krizových situacích, aby byl schopen reagovat na pokyny kompetentní osoby - vedeme žáka k zodpovědnému chování k sobě i k ostatním lidem - nabádáme žáka k vytváření mezilidských vztahů <p>vedeme žáka k uvědomování si práv a povinností svých i ostatních lidí</p>
5.	
KOMPETENCE OBČANSKÉ	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáka k respektování základních práv a povinností občanů - vedeme k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí - vedeme žáka, aby se podílel na stanovení pravidel pro práci v různě velké skupině, aby tato pravidla respektoval - vedeme žáka, aby se podílel na stanovení pravidel pro práci v různě velké skupině, aby tato pravidla respektoval - vedeme žáka k tomu, aby v případě potřeby dovedl požádat o pomoc a podle svých možností pomoc poskytl - nabádáme žáka ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady a výkony druhých - učíme žáka plnit si své povinnosti - učíme žáka rozhodovat se zodpovědně podle dané situace - motivujeme žáka k respektování, ochraně a oceňování tradic, kulturního a historického dědictví - zdůrazňujeme význam zdravého způsobu života, ochrany svého zdraví i zdraví jiných lidí

	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáka rozpoznávat nevhodné a rizikové chování, uvědomovat si jeho následky - aktivně žáka zapojujeme do kulturního dění, do sportovních aktivit - napomáháme žákovi chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
6.	
KOMPETENCE PRACOVNÍ	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáka k uplatňování jednoduchých hygienických a sebeobslužných dovedností - osvojujeme základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro běžné činnosti - učíme žáka vnímat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu - vedeme žáka k plnění povinností, ke spolupráci, respektování práce své i druhých lidí - vytváříme žákovi přehled poradenských a zprostředkovatelských firem - učíme žáka využívat poradny a zprostředkovatelské firmy - vedeme žáka k uvědomování si zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

ODBORNÉ KOMPETENCE	
1.	
DODRŽOVAT ZÁSADY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáka po celou dobu studia a v dalším životě dodržovat předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany - vedeme žáka k používání vhodných ochranných pracovních prostředků a pomůcek - vedeme žáka ke schopnosti vytvářet bezpečné pracovní prostředí
2.	
USILOVAT O KVALITU SVÉ PRÁCE , VÝROBKŮ A SLUŽEB	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k dodržování stanovených norem a předpisů - učíme žáka pracovat podle daných instrukcí a návodů - vedeme žáka respektovat při práci další osobu, pracovat s ní v souladu - vedeme žáka k respektování technologických postupů - učíme žáka volit vhodné materiály, vybírat správné nástroje, pomůcky a technické vybavení vhodné pro danou práci - vedeme žáka k objektivnímu hodnocení výsledků své práce, k ohodnocení kvality -

3.	
<p style="text-align: center;">JEDNAT EKONOMICKY V SOULADU SE STRATEGIÍ TRVALE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáka k rozpoznání významu vykonané práce - vedeme žáka k poznání, že práce má také finanční a společenské ohodnocení - vedeme žáka, aby volili takové pracovní postupy, které jsou v souladu s ochranou životního prostředí - vedeme žáka k vhodnému nakládání s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

3.3. Průřezová témata

Do tohoto školního vzdělávacího programu byla vybrána a zařazena tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Člověk a životní prostředí

Pro tuto verzi ŠVP jsou všechna průřezová témata integrativní součástí vzdělávacího předmětu. Předpokládáme, že s postupným zaváděním ŠVP budou vznikat projekty k průřezovým tématům, která se do ŠVP doplní.

Další dvě doporučená průřezová témata Mediální výchova a Výchova k práci a zaměstnání jsou podkladem vzniklých předmětů Mediální výchova
a Příprava na povolání.

Průřezové téma: *Osobnostní a sociální výchova*

Toto průřezové téma má každodenní využití v běžné životě. Pomáhá každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti s ohledem na jeho specifika a možnosti. Směřuje k porozumění sobě samému i druhým a napomáhá k zvládnání nežádoucích forem vlastního chování;

- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů;
- rozvíjí dovednosti komunikace a vzájemné spolupráce a vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- umožňuje získat sociální dovednosti pro řešení různých situací (např. konfliktů);
- vede k akceptaci různých typů lidí, názorů a přístupů k řešení problémů;
- pomáhá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování;

- přispívá k primární prevenci sociálně patologických jevů, rizikového chování a možného zneužívání vlastní osoby

Tematické celky

Osobnostní rozvoj

- **Rozvoj schopnosti poznávání** – rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; upevňování dovedností zapamatování, řešení problémů; prohlubování dovedností pro celoživotní učení
- **Sebepoznání a sebepojetí** – znám sebe sama, moje chování, druzí jako zdroj informací o mně; moje vztahy k sobě a druhým lidem
- **Seberegulace a sebeorganizace** – cvičení sebekontroly, sebeovládání; sociální interakce; organizace vlastního času
- **Psychohygienu** – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro zvládnutí stresových situací (relaxace, mezilidské vztahy, krizové situace); způsobilost hledání pomoci při potížích

Sociální rozvoj

- **Poznávací schopnosti** – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, na pracovišti; rozvoj schopnosti rozeznat nebezpečí
- **Mezilidské vztahy** – nácvik chování podporujícího dobré vztahy (respekt, podpora, pomoc); lidská práva jako regulativ vztahů
- **Komunikace** – cvičení pozorování a sdělování; praktická cvičení verbální i nonverbální komunikace v různých situacích; způsoby odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace
- **Spolupráce** – rozvoj individuálních dovedností; rozvoj sociálních dovedností a vzájemné vztahy

Morální rozvoj

- **Řešení problémů** – dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (osobní problémy, problémy v zaměstnání); sociálně právní problematika

Průřezové téma: *Výchova demokratického občana*

Poznatky související s tímto tématem mají žáka vybavit základní úrovni občanské gramotnosti. Aby si uvědomoval svá práva a povinnosti, aby byl zodpovědný, tolerantní a spravedlivý. Průřezové téma využívá hlavně zkušenosti a prožitky žáků.

- podílí se na pochopení významu zákonů pro fungování demokratické společnosti;
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku, učí sebeúctě, sebedůvěře a samostatnosti;
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost;
- prohlubuje schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování;
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat druhým;
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností

Tematické celky

Občanská společnost, stát a škola

- **Občanská společnost a škola** – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správnými orgány a institucemi v obci
- **Občan, občanská společnost a stát** – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; obec jako základní jednotka samosprávy státu; občan jako odpovědný člen společnosti a jeho úloha v demokratické společnosti; Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost); participace občanů v politickém životě – demokratický volební systém (parlamentní, krajské a komunální volby); principy soužití s minoritami (rovnost šancí, vztah k jinému, vzájemná komunikace a spolupráce, integrace menšin, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů); demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Lidské vztahy

- **Kulturní rozdíly** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik a jejich kultur (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě bydliště a školy)
- **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; osobní příspěvek jedince k integraci žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu
- **Etnický původ** – základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života; rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; projevy rasové nesnášenlivosti

Průřezové téma: *Člověk a životní prostředí*

Průřezové téma přispívá k přípravě žáků k jednání a myšlení v souladu s principy udržitelného rozvoje. Učí je pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Vede jedince k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáků i k možnostem různých variant řešení environmentálních problémů.

- vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení a umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy;
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí, rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí;
- ukazuje příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hlediska udržitelného rozvoje, vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní i regionální úrovni;
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví;
- směřuje k využívání poznatků z jednotlivých vzdělávacích oblastí při řešení regionálních environmentálních problémů

Tematické celky

Ekosystémy

- les (význam lesa, charakteristika společenstva, typické populace a vazby mezi nimi); pole (význam a obhospodařování polí, vliv člověka na změny okolní krajiny); louka (význam, hospodaření); vodní zdroje (charakteristika, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); lidské sídla (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí); kulturní krajina (aktuální problémy životního prostředí)

Základní podmínky života

- voda (klíčový význam vody pro existenci života, ochrana vody, zdroje znečištění, druhy vody); ovzduší (význam pro život na Zemi, znečišťování ovzduší, klimatické změny); půda (druhy půdy, rekultivace, ekologické zemědělství); energie (využívání energie, alternativní zdroje energie); přírodní zdroje surovinové a energetické, (význam a získávání, vyčerpatelnost, využitelnost, principy hospodaření s přírodními zdroji)

Vztah člověka k prostředí

- naše obec (přírodní zdroje, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, zajišťování ochrany životního prostředí v obci), náš životní styl (ekologický přístup k prostředí lidských sídel, odpadové hospodaření); lokální ekologické problémy a jejich řešení; prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví člověka, možnosti a způsoby ochrany zdraví, využívání přírodních produktů k prevenci nemoci); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- doprava a životní prostředí; průmysl a životní prostředí (vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí); odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny; kulturní památky a ochrana přírody (význam ochrany přírody, organizace ochránců přírody)

PŘEHLED PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT VE ŠKOLNÍM PROGRAMU

Použité zkratky předmětů

Čj	Český jazyk a literatura	Vkz	Výchova ke zdraví
Aj	Anglický jazyk	Tv	Tělesná výchova
M	Matematika	Rv	Rodinná výchova
Ikt	Informační a komunikační technologie	Vpp	Výživa a příprava pokrmů

Zsv	Základy společenských věd	Dp	Dílenské práce
Zpv	Základy přírodních věd	Rp	Ruční práce
Hv	Hudební výchova	Pěp	Pěstitelské práce
Vv	Výtvarná výchova	Ev	Etická výchova
Dv	Dramatická výchova	Pnp	Příprava na povolání
Mv	Mediální výchova		

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník
Rozvoj schopností poznávání	Čj, M, Zpv, Hv, Dv, Vkz, Rv, Vpp, Rp, Dp, Pěp, Ev,	Čj, M, Ikt, Zpv, Hv, Vv, Rv, Vpp, Rp, Pnp, Mv, Dp, Pěp, Ev,
Sebepoznání a sebepojetí	Čj, Aj, Hv, Zsv, Dv, Vkz, Pnp, Ev,	Čj, Aj, Hv, Vkz, Pnp, Ev,
Seberegulace a sebeorganizace	M, Ikt, Hv, Dv, Ev,	M, Ikt, Hv, Zpv, Tv, Ev,
Psychohygiena	Zsv, Hv, Vkz, Tv, Pnp, Ev,	Zsv, Zpv, Hv, Vkz, Rv, Vpp, Ev,
Poznávací schopnosti	Čj, Dp, Pěp, Ev,	Čj, Dp, Pěp, Ev,
Mezilidské vztahy	Čj, Zsv, Zpv, Dv, Vkz, Tv, Rv, Pnp, Dp, Ev,	Čj, Zsv, Vkz, Tv, Rv, Dp, Ev,
Komunikace	Čj, Ikt, Zsv, Vv, Dv, Pnp, Dp, Ev,	Čj, Ikt, Vkz, Tv, Rv, Pnp, Mv, Dp, Ev,
Spolupráce	Čj, Zsv, Zpv, Vv, Dp, Ev,	Čj, Zpv, Tv, Dp, Ev,
Řešení problémů	M, Ikt, Zsv, Dv, Vkz, Rv, Vpp, Pnp, Dp,	M, Ikt, Zsv, Zpv, Vkz, Rv, Vpp, Pnp, Dp, Ev,

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník
Občanská společnost a škola	Zsv, Rv, Mv,	Zsv, Vv, Rv,
Občan, občanská společnost a stát	Ikt, Rv,	Ikt, Zsv, Vv, Rv, Mv, Ev,
Kulturní rozdíly	Aj, Hv, Vv, Tv, Pnp, Ev,	Aj, Hv, Zpv, Ev,
Lidské vztahy	Aj, M, Vv, Tv, Rv, Rp, Ev,	Aj, M, Zsv, Tv, Rv, Rp, Pnp, Mv,
Etnický původ	Ikt, Zsv, Tv,	Ikt, Zsv, Tv, Ev,

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Název tematického okruhu	I. ročník	II. ročník
Ekosystémy	Zpv, Pěp,	Čj, Pěp,
Základní podmínky života	M, Zpv, Vv, Rv, Pěp,	M, Zpv, Pěp,
Vztah člověka k prostředí	Aj, Zpv, Vkz, Tv, Rv,	Čj, Zpv,
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	M, Ikt, Zpv, Vpp, Rp, Dp, Pěp,	Čj, M, Ikt, Zpv, Vv, Tv, Rp, Dp, Pěp,

4. Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací okruhy/předměty	Celkem		Týdenní dotace	Disponibilní dotace
		1.ročník	2.ročník		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk/Čj	2 + 1	2	2 + 2	1 + 0
	Anglický jazyk/Aj	1	1	1 + 1	0 + 0
Matematika a její aplikace	Matematika/M	2 + 1	2	2 + 2	1 + 0
Informační a komunikační technologie	Ikt	1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
Umění a kultura	Výtvarná výchova/ Vv	1	1	1 + 1	0 + 0
	Hudební výchova/ Hv	1	1	1 + 1	0 + 0
	Dramatická výchova/Dv	0 + 1	0	0 + 0	1 + 0
Člověk a společnost	Základy společenských věd/Zsv	1	1	1 + 1	0 + 0
Člověk a příroda	Základy přírodních věd/Zpv	1	1	1 + 1	0 + 0
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví/ Vkz	1	1	1 + 1	0 + 0
	Tělesná výchova/ Tv	2	2	2 + 2	0 + 0
Odborné činnosti	Rodinná výchova/Rv	3	3	3 + 3	0 + 0

	Výživa a příprava pokrmů/Vpp	4	4 + 2	4 + 4	0 + 2
	Dílenské práce/Dp **	4	4	4 + 4	0 + 0
	Ruční práce/Rp **	4	4	4 + 4	0 + 0
	Pěstítkelské práce/Pěp	2	2	2 + 2	0 + 0
	Etická výchova/Ev	0 + 1	0 + 1	0 + 0	1 + 1
	Příprava na povolání/Pnp	0 + 1	0 + 1	0 + 0	1 + 1
	Mediální výchova/Mv	0	0 + 1	0 + 0	0 + 1
Celková povinná časová dotace		32	32	64	
Z toho DČD**		6	6		12

5. Učební osnovy

Přehled vzdělávacích oblastí předmětů

5.1 Jazyk a jazyková komunikace
jazyk

•

5.2 Matematika a její aplikace
Matematika

•

5.3 Informační a komunikační technologie
technologie

•

5.4 Člověk a společnost
společenských věd

•

5.5 Člověk a příroda
přírodních věd

•

Přehled vzdělávacích

Český jazyk a literatura, Anglický

Informační a komunikační

Základy

Základy

5.6 Umění a kultura
výchova

•

5.7 Člověk a zdraví
výchova

•

5.8 Odborné činnosti
výchova

Hudební výchova, Výtvarná

Výchova ke zdraví, Tělesná

Rodinná

Výživa příprava pokrmů

Dílenské práce

Ruční práce

Pěstitelské práce

Etická výchova

Příprava na povolání

Mediální výchova